

2. DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2025/3138
Toplantı Tarihi/Sayısı : 11.12.2025/68
Karar Numarası : 2025/785
Başvuran : ...
Başvuran Vekili/ Vasisi : -
Adres :
Muhatap Kurum/Kişi : Ticaret Bakanlığı
Muhatap Vekili/ Vasisi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın engellilik temelinde işyerinde yıldırmaya (mobbing) maruz kaldığı iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle:

a. 64 yaşında olduğunu ve emekliliğine yaklaşık altı ay kaldığını, kronik kalp rahatsızlığı bulunduğunu ve bu rahatsızlığı sebebiyle hakkında % 19 engel oranlı Erişkinler için Engellilik Sağlık Kurulu Raporu düzenlendiğini,

b. ... Gümrük Müdürlüğünde görev yapmaktayken muhatap tarafından 27/3/2025 tarihli yazı ile yer değişikliği suretiyle atanmak veya mevcut görevine devam etmek isteyen personelin taleplerine ilişkin dilekçelerin istendiğini, oğlunun İstanbul'da öğrenim gördüğünü, 62 yaşındaki eşinin şeker ve tansiyon rahatsızlığı nedeniyle Bursa ilinde tedavisini sürdürdüğünü, dolayısıyla ailesine daha yakın bir yerde görev yapmak istediğini, bu sebeple 28/3/2025 tarihli ve ... no'lu yer değiştirme suretiyle atanma istek formu ile bölge amiri ünvanıyla yer değiştirme talebinde bulunduğunu, 2 kişilik kontenjanı bulunan Uludağ Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü, 1 kişilik kontenjanı bulunan Yalova Gümrük Müdürlüğü ve 4 kişilik kontenjanı olan Doğu Marmara Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü olmak üzere üç farklı tercih yaptığını,

c. 40 yıllık hizmet süresi ve 4961 hizmet puanı bulunmasına rağmen tercih ettiği ve başvuru tarihi itibarıyla boş olan bölge amiri kadrolarından herhangi birine atamasının yapılmadığını, aksine 26/6/2025 tarihli ve ...

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA
Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899
e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr
İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

sayılı onaya istinaden ... Gümrük Müdürlüğünden tercihleri arasında bulunmayan ... Gümrük Müdürlüğüne keyfi biçimde atandığını, 10/7/2025 tarihli ve ... sayılı dilekçe ile atama işlemine itiraz ettiğini ve iki aydan fazla süre geçmesine rağmen kendisine cevap verilmediğini, 15/9/2025 tarihinde yeni görevine başladığını,

ç. Söz konusu atama işleminin dayanağının Ticaret Bakanlığı Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin 18'inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi olduğunun belirtildiğini, hakkında tesis edilen tercih dışı atama işleminin kamu yararına ve hizmet gereklerine uygun olmadığını, Personel Genel Müdürlüğü tarafından kendisine birinci hizmet bölgesinde sınırlı sayıda tercih hakkı tanındığını, bu sebeple taşra teşkilatındaki birinci hizmet bölgeleri arasında sosyal ve ekonomik imkânları daha elverişli olan idareleri tercih etme hakkının kısıtlandığını,

d. Bahse konu bu atama ile birlikte son 8 yıl içerisinde hakkında 6 defa atama işlemi tesis edildiğini, 2017 yılı yer değiştirme dönemi sonrasında Uludağ Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğünden kendi isteği dışında 7/12/2017 tarihinde Doğu Karadeniz (Trabzon) Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne atandığını, 6 ay 28 gün sonra başka bir hizmet alanına atandığını, 2018 yılında Trabzon Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü emrinde bölge amiri olarak görev yapmaktayken annesinin engellilik raporuna istinaden 27/7/2018 tarihinde Eskişehir Gümrük Müdürlüğüne atandığını, 2019 yılı yer değiştirme döneminde isteği dışında ve bakmakla yükümlü olduğu annesinin % 91 engel oranlı heyet raporu dikkate alınmaksızın 2/9/2019 tarihinde Eskişehir Gümrük Müdürlüğünden Trabzon Gümrük ve Dış Ticaret Müdürlüğüne atandığını, 2021 yılı yer değiştirme dönemi sonrasında bakmakla yükümlü olduğu babasının engellilik raporuna istinaden Trabzon Gümrük ve Dış Ticaret Müdürlüğünden Kütahya Gümrük Müdürlüğü emrine atandığını, 2024 yılı yer değiştirme döneminde emekliliğine yaklaşık 1,5 sene kala isteği dışında ... Gümrük Müdürlüğüne atandığını, son olarak 2025 yılı yer değiştirme döneminde Personel Genel Müdürlüğünün 26/6/2025 tarihli ve ... sayılı onayına istinaden ... Gümrük Müdürlüğüne tercih dışı atama işleminin gerçekleştirildiğini, kısacası 8 yıl içerisinde sırasıyla Bursa'dan Trabzon'a, Trabzon'dan Eskişehir'e, Eskişehir'den Trabzon'a, Trabzon'dan Kütahya'ya, Kütahya'dan ...'a , ...'dan ...'ya atandığını,

e. Öte yandan İzmit Bölge Amiri olarak görev yapan ... sicil numaralı ... isimli personelin emekliliğine 1,5 yıl kalması sebebiyle 2024 yılı yer değiştirme döneminde atamaya tabi tutulmadığını ve mevcut görevine devam ettiğini, bu durumun İdarenin ayrımcılık yaptığının açık bir göstergesi olduğunu, sık ve tercih dışı atama işlemlerinin kendisini emekliliğe zorlamak amacıyla yapıldığını ve tüm bu hususların mobbing teşkil ettiğini

iddia etmektedir.

3. Muhatap yazılı görüşünde özetle:

a. Atama işlemlerinin 11/5/2021 tarihli ve 31481 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren Ticaret Bakanlığı Yer Değiştirme Yönetmeliği'nde düzenlenen hizmet bölgeleri, bu bölgelerdeki zorunlu çalışma süreleri, bölgelerin yapısı, teşkilat yapısı, hizmetlerin ülkenin her yerine etkin biçimde götürülmesi gibi hususlar dikkate alınarak yapıldığını,

b. Gümrük hizmet birimlerinde zorunlu yer değiştirmeye tabi görev yapan personel için üç farklı hizmet bölgesi bulunduğunu, bu bölgelerden ikinci ve üçüncü sınıf hizmet bölgelerinin zorlu çalışma şartlarına sahip

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

olması, sosyal ve ekonomik imkanların kısıtlı olması nedeniyle personel tarafından tercih edilmediğini, birinci hizmet bölgesinde görev yapan personel arasından daha önce ikinci ve üçüncü hizmet bölgelerinde görev yapmamış personelin en uzun hizmet süresine sahip personelden başlayacak şekilde sırasıyla zorunlu hizmet bölgelerine atandığını,

c. Bakanlık tarafından sunulan gümrük hizmetlerinin zorunlu yer değiştirmeye tabi personel aracılığıyla sunulduğunu, taşra teşkilatındaki stratejik noktalarda görev yapan personelin dış ticaret ve yolcu işlemleriyle birlikte ülkenin güvenliği ve kaçakçılıkla mücadele gibi çeşitli görevler yürüttüğünü, bu kapsamda ihtiyaç duyulan nitelikli personel ihtiyacının zamanında karşılanabilmesi için, dengeli, sürdürülebilir ve verimli bir yer değiştirme sistemi oluşturulmasının büyük önem arz ettiğini,

ç. Bölge amirliği kadrosunun yönetici statüsünde olduğunu ve taşra teşkilatında sınırlı sayıda kadro bulunduğunu, bölge amiri olarak görev yapan başvuranın, personel ihtiyacı olması sebebiyle ... Gümrük Müdürlüğüne atandığını,

d. 10/7/2025 tarihli dilekçesinde sunduğu gerekçelerin mezkûr Yönetmelik'te yer alan mazeret grupları kapsamında olmaması, yer değişikliği işlemlerinin planlanarak birinci aşamasının tamamlanması ve ... Gümrük Müdürlüğünü tercih eden başka bir personel olmaması sebebiyle atama işlemine yaptığı itirazın reddedildiğini,

e. Başvuranın 28/3/2025 tarihli atama dilekçesi ile tercih ettiği Yalova Gümrük Müdürlüğü ile Doğu Marmara Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne Bölge Amiri ünvanında herhangi bir personel atanmadığını, Bursa Gümrük Müdürlüğüne bir personel atandığını, atama işlemi tesis edilirken yalnızca hizmet süresi ve puanının değil, personelin daha önce ilgili idarede görev yapıp yapmadığı, başarı ve disiplin durumu, görevlendirileceği idarede kamu hizmetinin aksamamasını önleyip önleyemeyeceği, önceki görev yerlerindeki amir ve çalışma arkadaşlarıyla olan iletişimi gibi hususların da dikkate alındığını,

f. ... sicil numaralı ... isimli personelin 2024 yılında İpekyolu Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne atandığını, atama işleminin iptali için dava açtığını, bunun üzerine durumunun Yer Değiştirme Kurulu tarafından yeniden değerlendirilerek atama işleminin iptal edildiğini ve mevcut görevine devam ettiğini, mahkeme tarafından da dava konusu atama işleminin iptal edilmesi yönünde karar verildiğini,

g. 25/6/1983 tarihli ve 18088 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmelik'in "Zorunlu Çalışma Süresinin Doldurulması" başlıklı 16'ncı maddesinin "Memurun bulunduğu hizmet bölgesinde zorunlu çalışma süresini doldurmasına rağmen, atanacağı bölgede kadro bulunmaması nedeniyle atamanın yapılamaması hallerinde, bulunduğu hizmet bölgesinde zorunlu çalışma süresinden fazla geçen süreler, (1. Bölge hariç) bir üst bölgedeki zorunlu çalışma süresinden indirilir. Aynı bölgede zorunlu çalışma süresini doldurmaları nedeni ile yer değiştirmesi gerekli bulunanlardan, emekli aylığı bağlanma şartlarını bir sonraki yıl kazanacak olanlar, emekli olacaklarına dair en geç Nisan ayı içinde talepte bulunmaları ve idari yönden bir sakınca görülmemesi halinde emekli olacakları tarihe kadar bulundukları hizmet alanında bırakılırlar." hükmünü içerdiğini, ...'nın emekli olacağını belirterek 2025 yılı atama döneminde yerinde bırakılma talebinde bulunduğunu ve mezkûr hüküm kapsamında talebinin uygun görüldüğünü, başvuranın da 2025 yılı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

atama döneminde mevcut görev yerinde devam etme talebi bulunmadığını, bu yönde bir talepte bunsaydı talebinin benzer şekilde Yer Değiştirme Kurulu tarafından değerlendirileceğini,

ğ. Başvuranın 2017 yılında hizmet gereğince Doğu Karadeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne atandığını, 2018 yılında annesinin sağlık mazereti sebebiyle talebi doğrultusunda Eskişehir Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne atandığını, 2019 yılında zorunlu çalışma süresini tamamlamak üzere Doğu Karadeniz Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne atandığını, 2021 yılında babasının sağlık mazereti sebebiyle talebi doğrultusunda Kütahya Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğüne atandığını, 2024 yılı yer değiştirme döneminde oğlunun İstanbul'da eğitim görmesi, eşinin Bursa'da ikamet etmesi ve 2025 yılında emekliye ayrılacak olması nedeniyle mevcut görev yerinde devam etme talebinde bulunduğunu, ancak mazeretinin mevzuat kapsamında olmaması ve zorunlu atama zamanının gelmesi nedeniyle talebinin uygun görülmediğini ve ... Gümrük ve Ticaret Müdürlüğüne atandığını, söz konusu atama işlemine karşı dava açtığını fakat davanın reddedildiğini, 2025 yılı yer değiştirme döneminde ise ... Gümrük Müdürlüğünde görevli iken herhangi bir mazeret belirtmeden Uludağ Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü, Yalova Gümrük Müdürlüğü ya da Doğu Marmara Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne atanma talebinde bulunduğunu, daha önce görev yapmamış olması ve personel ihtiyacı bulunması sebebiyle ... Gümrük Müdürlüğüne atanmasına karar verildiğini ve kamu yararı ile hizmet gereklilikleri göz önünde bulunarak mevzuat çerçevesinde işlem tesis edildiğini,

belirtmektedir.

4. Başvuran tarafından 3/11/2025 tarihinde Kurumumuza elektronik posta aracılığıyla bir dilekçe sunulmuş olup, söz konusu dilekçeden başvuranın muhatap tarafından mağduriyetinin giderileceğinin kendisine bildirildiği ve bu nedenle mevcut başvurusundan vazgeçtiği yönünde beyanda bulunduğu anlaşılmaktadır.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. 6/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu' nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesi:

"Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir." düzenlemesini içermektedir.

6. 6701 sayılı Kanun' un "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlıklı 3'üncü maddesinin ilgili bölümünde:

"(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir.

(2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.

(...)" hükmü bulunmaktadır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

7. 6701 sayılı Kanun' un 9' uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde, Kurumun, "*ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" le görevli olduğu düzenlenmiştir

8. 6701 sayılı Kanun' un "*Başvurular*" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili kısmı:

"(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinin zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.

(...)

(9) İşleme konulmayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir." hükmünü ihtiva etmektedir.

9. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "*Başvurudan vazgeçme*" başlıklı 60'ıncı maddesinde:

"Sadece başvurucağı ilgilendiren başvurularda, başvurucağı, Kurulca karar verinceye kadar başvurusundan vazgeçebilir. Bu durumda Kurum inceleme ve araştırmasını sonlandırır." düzenlemesine yer verilmiştir.

10. Mezkûr Yönetmelik'in "*Karar verilmesine yer olmadığına dair karar*" başlıklı 73'üncü maddesinde:

"Kurum; a) Başvurucunun başvurusundan vazgeçmesi, ... üzerine inceleme ve araştırmasını sonlandırması hâlinde karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir." düzenlemesi bulunmaktadır.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

11. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

12. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

13. Başvuran, engellilik durumu sebebiyle işyerinde yıldırıma maruz kaldığını iddia etmektedir. Mevcut inceleme kapsamında muhataptan başvuranın iddialarına ilişkin olarak detaylı bilgi ve belge talebinde bulunulmuştur. Dosyanın esas inceleme süreci devam ederken başvuran tarafından 3/11/2025 tarihinde Kurumumuza iletilen elektronik postada, başvuran muhatabın mağduriyetini gidereceğini beyan ettiğini ve bu nedenle başvurusundan vazgeçtiğini beyan etmiştir.

14. Başvuranın başvurusundan vazgeçmesi sebebiyle Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 60'ıncı ve 73'üncü maddeleri uyarınca, başvuru hakkında karar verilmesine yer olmadığına dair karar tesis edilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvuruda KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

11/12/2025 tarihinde OY BİRLİĞİYLE karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Selami AÇAN
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

Av. Erol GÖKDÖL
Üye

e-imzalıdır

Dr. Ömer ÇELEN
Üye

e-imzalıdır

Selma ÖZTÜRK PINAR
Üye

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>